Viera a nádej

Category: počiatky učenia o Kristu
written by Drahoslav Vajda | 1. júla 2026

A viera je podstatou toho, na čo sa človek nadeje, presvedčením o veciach, ktoré sa nevidia.

Židom 11:1

V článku *Učenie o viere – I* sme sa zaoberali definíciou a vysvetlením pojmu viera. Rovnako sme tam písali, že v absolútnom slova zmysle niet neveriaceho človeka, lebo každý niečomu verí, v niečo dúfa, na niečo sa spolieha. V tomto článku sa budeme venovať vzťahu medzi vierou a nádejou.

S *nádejou* je to rovnako ako s *vierou*. Aj vysvetlenie (definícia) slova *nádej* vychádza z verša Židom 11:1, a tým má všeobecnú platnosť pre všetkých ľudí. Podstatou nádeje je viera. Nádej vychádza z viery, a preto tak ako vieru, aj nádej majú všetci ľudia. Každý sa na niečo nádeja, každý v niečo dúfa, každý niečo očakáva. Aj z hľadiska nádeje je rozdiel medzi ľuďmi v tom, v koho alebo čomu človek verí, lebo platí, aká je koho viera, taká je aj jeho nádej, pretože nádej vychádza z viery.

Tak, ako je to s vierou „neveriaceho“ (*Učenie o viere –* I), je to aj s jeho nádejou. Jeho nádej nemá žiadnu záruku, žiadnu istotu, že dôjde k naplneniu, lebo nevychádza z viery v jediného pravdivého, verného, stáleho (nemenného) Boha. V ďalšej časti článku budeme mať na mysli už len biblickú, spasiteľnú vieru a z nej vychádzajúcu (biblickú) nádej.

V súlade s veršom Židom 11:6 („*A bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu. Lebo ten, kto prichádza k Bohu, musí veriť, že je, a že tým, ktorí ho snažne hľadajú, je odplatiteľom*“) môžeme tiež povedať, že pod *biblickou vierou* pritom rozumieme vieru upriamenú na Boha Biblie, Boha Abraháma, Boha Izáka a Boha Jakoba (2. Mojžišova 4:5), Boha a Otca Pána Ježiša Krista (1. Korintským 15:22-24; Kolosenským 1:3). O biblickej viere môžeme povedať napríklad, že: Je hlavným vyjadrením vzťahu veriaceho k Bohu. Je hlavnou vlastnosťou, základnou črtou človeka, ktorý sa obrátil k Bohu, ktorý mu bol zvestovaný v evanjeliu Ježiša Krista. Vyjadruje obrátenie a priklonenie sa človeka k Bohu (1. Tesalonickým 1:8-10). Je charakteristickou črtou veriaceho v Boha – je jeho poznávacím znamením, ktoré ho vyčleňuje spomedzi sveta.

Jedna z podstatných vlastností viery je jej stránka obrátená do budúcnosti, ktorú nachádzame spomenutú aj v popise viery v Židom 11:1. Táto jej črta sa obyčajne označuje slovom *nádej*. Veľmi často sa však, práve pre túto podstatnú črtu viery, slová *viera* a *nádej* používajú v rovnakom zmysle bez toho, aby sa medzi nimi robil rozdiel (napr.: „*ktorí skrze neho veríte v Boha, ktorý ho*

vzkriesil z mŕtvych a dal mu slávu, takže vaša viera je i nádejou na Boha“ – 1. Petrov 1:21, 3:15; „*Ale želáme si, aby jeden každý z vás dokazoval tú istú snahu na plnosť nádeje* (viery) *do konca*“ – Židom 6:17; Židom 7:19; 1. Timoteovi 6:17; 1. Petrov 3:15; 1. Ján 3:3; a ďalšie iné). Keďže je viera v Židom 11:1 definovaná ako *podstata* nádeje, je zrejmé, že je medzi nimi rozdiel. Z definovania pojmu viera (Židom 11:1) hneď a priamo vyplýva, že *nádej je založená na viere,* ale nie naopak: „*Lebo my v Duchu z viery očakávame nádeju spravodlivosti*“ (Galatským 5:5) – tak podobne aj ďalšie verše, napr. 1. Korintským 13:13 a iné.

Predmet biblickej viery a z nej vychádzajúcej (biblickej) nádeje, je vlastne ten istý: Je ním Boh. Túto stránku vzťahu *viery* a *nádeje* môžeme vyjadriť aj nasledovnou vetou: Pán Ježiš Kristus ako predmet viery je prítomnosťou a ako predmet nádeje budúcnosťou. Pretože predmet biblickej viery a z nej vychádzajúcej (biblickej) nádeje je ten istý, to je dôvod, prečo, ako sme písali v predchádzajúcom odseku, sa slová *viera* a *nádej* často používajú v rovnakom zmysle bez toho, aby sa medzi nimi robil rozdiel (pozri tam v zátvorke citované odkazy na biblické texty).

Slovo *nádej* vo verši Židom 11:1 reprezentuje/vyjadruje všetko to, čo „vidíme“ (očami viery) v budúcnosti, na čo upriamujeme svoju osobnosť smerom do budúcnosti, o čom sme pevne presvedčení, že sa stane, čo chceme, aby sa naplnilo v našich životoch. Slovo *nádej* v tomto verši (Židom 11:1) v sebe obsahuje aj synonymické slová ako *očakávanie*, *dúfanie*, *túžba, želanie* a pod. Reprezentuje, zastupuje teda celú skupinu slov, ktoré vyjadrujú zameranie človeka na budúce veci.

Charakteristickým znakom *nádeje* je teda to, že sa upriamuje, díva sa do budúcnosti, upiera sa k tomu, čo leží pred nami. Viera sa viaže k prítomnosti, existuje v prítomnosti a je podstatou toho určitého, čo už je v nás, čo už máme; pravdy, ktorú už vlastníme a s ktorou sa už stotožňujeme. Je podstatou toho konkrétneho, čím žijeme v prítomnosti. Nádej je postoj očakávania toho, čo sa ešte len má stať, k čomu má dôjsť v budúcnosti. Môžeme povedať aj tak, že *nádej* je tá stránka viery, ktorou uchopujeme to, čo leží pred nami. Veríme teraz a nádejame sa na budúce veci.

Viera prítomná v srdci je skutočnou podstatou, základňou pre nádej. Nádej v biblickom ponímaní je istota, je to očakávanie budúceho dobrého, ktoré je postavené na Božom zasľúbení a Božej prísahe: „*aby sme dvoma nezmeniteľnými vecami, zasľúbením Božím a jeho prísahou, v ktorých je nemožné Bohu oklamať, mali silné potešenie, my, ktorí sme unikli, uchopiť nádej, ktorá leží pred nami*“ (Židom 6:18). Je to dôverčivé a radostné očakávanie, očakávanie v trpezlivosti a v posvätení: „*…vediac, že súženie pôsobí trpezlivosť a trpezlivosť dokázanosť a dokázanosť nádej, a taká nádej nezahanbuje, lebo láska Božia je vyliata v našich srdciach skrze Svätého Ducha, ktorý nám je daný*“ (Rímskym 5:3-5), „*A každý, kto má túto nádej na neho, očisťuje sa, tak ako je aj on čistý*“ (1. Jánov 3:3).

Slovom *nádej* sa označuje očakávanie naplnenia konkrétneho cieľa, a to cieľa, ktorý je daný ako zasľúbenie v Ježišovi Kristovi alebo ako nejaký konkrétny Boží čin, ako sa to často spomína najmä v Žalmoch, napr. Žalm 22:10, 65:6, 71:5, 78:7, 119:116, 145:15, 146:5; Žalm 9:11, 22:5-6, 118:8-9. Čiže toto

očakávanie, *nádej* alebo *dúfanie* v Boha je vlastne viera človeka, ktorý nevidí svojimi fyzickými očami a predsa verí: „*Prečo si smutná, moja duša, a prečo sa nepokojíš vo mne? Čakaj na Boha, lebo ho ešte budem chváliť, rôzne spasenie jeho tvári*“ (Žalm 42:6). Rovnako môžeme povedať, že *nádej* je to, čo je vyjadrené napr. veršom: „*ale tí, ktorí očakávajú na Hospodina, nadobúdajú novej sily; vznášajú sa na perutiach ako orly; bežia a nezamdlievajú, chodia a neustávajú*“ (Izaiáš 40:31).

Viera veriaceho v Ježiša Krista (Ján 6:47), viera srdcom, je jeho prítomnou skutočnou podstatou (základom). Pretože túto prítomnú vieru má, má aj spoľahlivú nádej, spoľahlivé presvedčenie o budúcich veciach. Nádej, ktorá je založená na takejto viere (biblickej, spasiteľnej, viere srdcom), obstojí v skúškach a rôznych životných ťažkostiach.

Nádej veriaceho, to nie je túžobné očakávanie hocičoho. Jeho nádej musí vychádzať výlučne z vyhlásení a zasľúbení Písma, musí sa o ne opierať – a teda musí byť založená na viere v srdci (na spasiteľnej viere). Len toto je pevná nádej, ktorá v pravom čase (v Božom čase) dôjde k svojmu naplneniu. Preto pozorne skúmajme, na čom svoju nádej staviame.

Návrat na kategóriu „Počiatky učenia o Kristu„

Prechod na ďalší diel:

Prechod na „Nové články“ na stránke